

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjuttányosabb számítással,
díjzabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

A sajtótörvény reformja.

Az utóbbi időkben sokat hánytorgatott kérdés: a sajtótörvény szabályozása. A sajtót, a magyar sajtót, mely halhatatlan költőnknek, Petőfinék és társainak jóvoltából, feltétlen szabadsághoz jutott, mely lerázta a kényelmetlen és a nemzet fejlődését gátló béklyókat, ezt a sajtót akarják most reformálni.

Hogyan, miképpen szándékuk a sajtótörvényt szabályozni az eszme felvetőinek, az még mélységes titok. Mert ha arról van szó, hogy a sajtószabadságot minden irányban és minden oldalról jövő támadások ellen hathatósan megvédjék, hogy olyan incidensek ne történhessenek, mint a közelmúltban, az előző kormány alatt, ugy a tisztességes magyar sajtó minden igaz képviselője és munkása szó nélkül helyesli ezt. Hasonlóképp, ha a toll becsületének megoltalmazásáról akarnak gondoskodni, szintazonképp alá kell írni az ilyen törekvéseket.

A tisztességes sajtónak nem is lehet, nem is szabad, hogy más hivatása legyen, mint a közérdek szolgálása, a közhangulat tolmácsolása, nem lehet az más, mint a nemzet lelkiéletének hű, igazságos és tiszta tükré.

A tisztességes sajtó hivatása nagy, magasztos; népet, nemzetet nevel, oktat; tudását növeli, fejleszti; összességben a kultúra egyik legerősebb oszlopa, támasza. Az ilyen sajtót, az ilyen sajtónak szabadságát meg kell védeni, meg kell oltalmazni, mert az ilyen sajtóban lüktet a nemzet érzülete, lelke; nélküle satnyul, pusztul, hanyatlik, veszendőbe megy az értékes népanyag.

Ha vannak is a sajtónak kinövései, hibái, félszégei, ugy ezeket, de csupán ezeket kell megnyesegetni. Azonban vigyázzunk, hogy egyes-egyedül a beteges, az egészségtelen hajtásokat, sebeket vágjuk ki olyképen, hogy az ép, az egészséges részbe ne vágjunk bele, mert ez az egész szervezet pusztulásához vezet.

Ami rossz, ami hibás van a sajtóban, azt irgalmatlanul kiölni lehet belőle, de a jót, az értékeset megbecsülni kell, erre féltékenyen kell vigyáznunk.

A most folyó sajtóanket kétségkívül nagy jelentőségű. Tekintve, hogy hivatalosak erre a sajtó legkiválóbb emberei, első képviselői, az eszméket mindenképen tisztázni lehet, természetesen félretéve a pártpolitikát, aminek belevonása csak összekuszálná a fonalat, megzavarná az együttes működést.

Günther Antal igazságügyminiszter, aki megnyitotta az ankétet, meg-

nyitójában hangoztatta, hogy előtte mindig két gondolat volt irányadó: „biztosítani kell a sajtónak a szabadságot és meg kell védelmezni a tollnak becsületét.”

Kétségkívül nagybecsű szavak, a miket minden tisztességes újságíró aláír; most már az a kérdés, hogy tetszik-e ez egy másik csoportnak, mely minden újságíró a pokolban szeretne tudni; e kis csoport hol nyitán, hol titokban engesztelhetetlen ellensége a sajtónak, a mely ellen tüzzel-vassal dolgozik.

Szerencsére a sajtó képviselői részen vannak és lesznek; másrészt a sajtóval van a nagy közvélemény, itt nem használ alattomoság, aknamunka, hiába minden áskálódásuk, ha maga a kormány is komolyan akarja — amit nem kétlünk — a sajtószabadság erős megvédését, ugy sajtótörvény alkotása esetén olyan újabb biztosítékokhoz jutunk, a melyek még nagyobb, még erősebbé teszik a magyar sajtót és ebből kifolyólag elősegítik nemzetünk gyorsabb és biztosabb emelkedését.

A magyarságért.

Vármegyénk hazafias törvényhatósági bizottsága a millenium évében nagyszabású alapítványt tett, melynek kamataiból a magyar nyelv terjesztése

TÁRCZA.

Látogatás Garay Jánosnénál.

Irta: Bodnár István.

1897 augusztus 24-én, délután, szegény Szárnovszkival, a szekszárdi Garay-szobor szerencsétlen véget ért megalkotójával meglehetősen szívszorogva csegettünk be Budapestre, a Reáltanoda-utca 14. szám alatt levő egyik szerényebb udvari lakásba.

Garay Jánosnak, a költőnek özvegye lakott ott, Gizella leányával.

Cseppetünk nem egyhamar jött felelet, azaz — ajtónyitás. Az özvegy teljesen visszavonulva élt. Csekély kegydíjából nem telt fényes lakásra, cselédségre. Vártunk tehát jó ideig s megvallom, már nem sok reményünk volt, hogy bejuthatunk. Pedig nekem meglehetősen sürgős volt a dolgom. Akkoriban élénk levelezést folytattam Zichy Mihályval, a világhírű művészszel egy Garay-díszkiadás iránt s itt volt az ideje a Garay-album összeállításának is, a melynek szerkesztésével még 1894 decemberben bizott meg a szoborbizottság. Boldogult Fördös Vilmossal, a szoborbizottság elnökével több ízben fordultunk mi már kéziratért s más, képbemutatható reliquiáért az özvegyhez, de pár udvarias sor, egy-egy kis ígéret volt a felelet, a kézirat azonban késett, pedig már ugy terveztük, hogy 1897 őszén meglesz a szoborleleplezés...

Végre mégis kinyílt az előszoba ajtaja.

Az özvegy leánya, Garay Gizella fogadott, eleinte nem nagy bizalommal, de amikor Szárnovszky bemutatott, igazi őszinte, magyaros vendégszeretettel.

Az előszobából tágasabb szobába léptünk. Ez volt a szalon. Az ötvenes évek terpeszkedő öreg divánja, a széles harcsa száju fotelek kínáltak, kellették magukat. A falról Garay olajfestésű arcképe tekintett reánk szeliden. Egy üveges szekrényből a Garay János által a Magyar tud. akadémiától kapott ezüst serleg s más családi ereklye kandikált elő, de maga a szoba szomorú, bánatos, borongós volt, minden jel arra a nagy gyászra, mely szomorúságra emlékeztetett, amely egyetlen fiának azelőtt másfél évvel történt elhunytával érte az amagy is örökké bánatos özvegyet.

Alig foglaltunk helyet, leányának hívására a másik szobából belépett az özvegy. Eltesebb asszonyok bizalmatlan, átszuró tekintetével mért végig, de mikor megtudta ki vagyok, szelidségbe olvadt at szigorú nézése. Nemsokára benne voltunk a legelőkelőbb beszélgetésben. Beszéltünk a szoborról, a készülő ünnepségről, közbe-közbe meg is korholta Szárnovszkyt a késedelem miatt, majd Zichy Mihályra terelte a beszédet. De ezt megelőzőleg megköszönte a Garay-díszkiadás ügyében tett, sajnós, hasztalan fáradozásaimat s a mely hála érzésével emlékezett meg Zichy Mihályról, a világhírű művészről, kinek a díszkiadás ügyében hozzám intézett leveleit akkor, nemrégiben közöltem a „Vasárnapi Újság”-ban. De én mást akartam. Intimus, új adatokat Garay életéről. Tehát a költőre, majd Vörösmartyra és

Petőfire tereltem a szót. S az özvegy beszélt, beszélt... A mely hála szavaival halmozta el férje nemesszívű pártfogóját, Vörösmartyt, de Petőfiről mintha több tüzzel, nagyobb melegséggel, bizonyos büszkeséggel emlékezett volna meg. A szobráz mintázó fája nem rajzol olyan finom árnyalatot az agyagban, vagy viaszban, mint a mily közvetlenséggel vésődött be agyamba az akkori társalgás minden egyes szava. Az özvegy nagyon érdekesen rajzolta meg Petőfi alakját.

Különbség és dacz volt benne elég, de áldott jó szíve volt. Ennek bizonyosságul Garayné Petőfi előzékenységet hozta fel. Ha találkozott betegeskedő férjével az utczán, huzamosabb ideig elsetálgatott vele s el nem mulasztotta volna, hogy haza ne kísérje. Garaynak nehéz volt fájós lábával a lépcsőket járni, Petőfi ilyenkor mindég felvezette az emeletre, becsengetett, de mire ajtó nyitottak, eltűnt, pár lépéssel leszűkött a lépcsőn, talán hogy a köszönő szót elkerülje.

Lassan bizalmas viszony származott köztük. Petőfi azzal mutatta be feleségét Garaynénak: Ime az *utódját* vettem el! Petőfiné edesatyja, Szendrey ugyanis Garaynénak edesatyja, Babocsay után került Erdőre, gróf Károlyi Lajos uradalmába inspektornak. Így volt Petőfiné „utódja” Garaynénak.

A két fiatal asszony aztán majdnem mindennapos lett egymásnál, később is bizalmasan leveleztek. A férjek is efeledtek azt a kis összezördülést, amely abból támadt közöttük, hogy Garay a Regélőbe Pönögei Kis Pál helyett (tehát nem Gábor deák, amint olvasom!) Petőfi teljes nevét nyomatta ki.

körül érdemeket szerző tanítók, kisdud óvók és menedékház vezetők, úgy a magyar nyelvben jó előmenetelt tanúsító idegen anyanyelvű tanulók évenként jutalmat nyernek. Vármegyénk német anyanyelvű lakosságának hazafisága ugyan minden kétségen felül áll; a hazaszereteten egyek ők a fajmagyarral, s hogy a magyarosítási alap létesítése mégis bölcs gondolat és okos elhatározás volt. mindenkinek, aki a magyar nemzeti állam kiépítésének hive, be kell látnia. Minél nagyobb számban jelentkezik az érdeklődésben és nyelvben is magyar állampolgárok tömege, annál inkább veszt káros hatásából a nemzeti eszmére veszélyes, idegen kultúrának hódoló, kifelé kacsingató nemzetiségek fészkelődése.

A magyar nyelv terjesztéséért a folyó évben a következő tanítók, tanítónők és óvónők nyernek jutalmat és pedig 160 koronát kapnak:

Károlyi Károly állami Tolna, Schröder Rezső rk. Lengyel, Lindauer Ádám rk. Grábóc, Horváth Ferencz rk. Tolna, Bienszak Edé rk. Högyész, Darányi István rk. Várdomb, Répás Rezső rk. Bonyhád, Walter Antal rk. Czikó, Korizmits Kornélia rk. Szakadát, Bayer Károly rk. Závod, Ruzsicska József rk. Mőzs, Polgár József rk. Németkér, Horváth Mihály rk. Máza, Ürögdy József ev. ref. Gyöngy, Pál Péter ev. ref. Nagyszékely, Polgár József ág. ev. Keszőhidéskút, Wágner József ág. ev. Bataapáti, Marth Péter ág. ev. Györköny, Fanzler János ág. ev. Varsád.

150 koronát: Gyomlayné Györfly Laura rk. Kurd, Spitz Cecília ír. Bonyhád, 40 koronát, Schopper Anna mőzsi és Graits Mária dunakömlődi menedékházvezetőnők.

A magyar nyelv elsajátításáért tanulók jutalmazására a következő iskolák kapnak segélyt: Alsónána ág. ev. 7, Apar rk. 7, Bataapáti ág. ev. 7, Bataaszék közs. 42, bataaszéki menház 7, Belacz rk. 3-50, Belecska ág. ev. 3-50, Bikács ág. ev. 7, Bonyhád rk. 14, Bonyhád ev. ref. 3-50, Bonyhád ág. ev. 10-50, bonyhádi menház 7, Börzsöny közs.

Petőfi Bajza véleményét akarta tudni a verséről. Bajza ugyanis heti szemlét írt lapjában más lapok közleményeiről, bántotta tehát Petőfit Garay eljárása, ezért élesen megtámadta az Athenaeumban. Garay hallgatott s ez lefegyverezte Petőfit, megbánta tettét, jóbarátok lettek, a szabadságharc alatt élénk levelezést folytattak. Garay verset is írt Petőfihez. Érdekes, Petőfiné Garayék lakásán várta be férjét, amikor az, nemzetőrnek felsapott.

A költő özvegye még egy jellemző esetet mondott el Petőfiről. A mikor ez megírta a „Mágnások”-hoz címzett véres száju versét, amelyben ki akarja őket irtani a föld színéről, Vörösmarty figyelmét felhívták a költeményre, mondván, hogy az Petőfitől való. „Te irtad ezt Sándor? Nem hiszem!” — szólott szeliden Vörösmarty. Petőfi lesütötte szemét. „De hát gróf Széchenyiről, báró Eötvösről egészen megfélekedtél?” Petőfi daczal, de már békülékenyebben így szólott: „*kellőjükért* csak nem érdemes kivételt tenni!”

A szabadságharc leverése után Petőfiné Garayekhoz vitte el férje irását és leveleit. De Garay maga is kompromittálva volt, neje tehát Horvát Árpád egyetemi tanárhoz utasította a kétségbeesett, feldult lelkű Petőfinét.

3-50, Czikó rk. 10-50, Csibrák rk. 7, Dióberény rk. 7, Duzs rk. 3-50, dunakömlődi menház 3-50, Dunakömlőd rk. 10-50, Felsőnána ág. ev. 7, felsónánai menház 3-50, Gyöngy magyar ev. ref. 3-50, Gyöngy német ev. ref. 7, Gyöngy ág. ev. 7, Gyöngy községi menház 3-50, Grábóc rk. 3-50, Györe rk. 3-50, Györe ág. ev. 3-50, Györköny ág. ev. 17-50, györkönyi menház 3-50, Högyész rk. 21, högyézi óvoda 3-50, Keszőhidéskút ág. ev. 7, Hant rk. 3-50, Izmény ág. ev. 7, Kakasd rk. 7, kakasdi menház 3-50, Kalaznó ág. ev. 7, Kéty ág. ev. 7, kétyi menház 3-50, Kisdorog rk. 7, kisdorogi menház 3-50, Kismányok ág. ev. 3-50, Kistormás ág. ev. 7, Kisveje rk. 3-50, Kocsola rk. 10-50, Kurd rk. 10-50, kurd óvoda 3-50, Lengyel rk. 7, lengyeli óvoda 3-50, Majos ág. ev. 7, Máza közs. 3-50, Máza rk. 3-50, Mórág ev. ref. 10-50, Mőcsény rk. 3-50, Mőzs rk. 14, mőzsi menház 3-50, Mucsfa ág. ev. 7, Mucsfa rk. 14, Murga rk. 3-50, Murga ág. ev. 3-50, Nagymányok rk. 10-50, nagymányoki óvoda 3-50, Nagyszékely német ev. ref. 14, nagyszékelyi menház 3-50, Németkér rk. 14, németkéri menház 3-50, Nagyveje rk. 3-50, Pári rk. 10-50, Szakadát rk. 7, Szálka rk. 7, szálkai menház 3-50, Szarazd ág. ev. 7, Tabód rk. 3-50, Tevel rk. 14, teveli menház 3-50, Tolna állami 14, Tolna rk. 35, tolnai óvoda és menház 10-50, Udvari ág. ev. 7, Udvari rk. 3-50, Bonyhádvarasd rk. 3-50, Varsád ág. ev. 7, Váralja ág. ev. 3-50, Várdomb rk. 7, Závod rk. 7, Zomba rk. 14, zombai menház 3-50. Összesen 654 korona 50 fillér.

A kiosztandó jutalom összege: tanítóknak, óvónőknak 3420 korona, tanulóknak 654 korona 50 fillér, összesen tehát 4074 korona 50 fillér.

Garay Jánosné halála.

Szekszárd költőjének, Garay Jánosnak özvegye halt meg e héten Budapesten. Pünkösd másodnapján hagyta itt lelke a földi siralom völgyét, a hol része a szenvedés, nélkülözés, keves öröm mellett annál több bánat volt. 1817-ben született Nagy-Károlyban, atyja Károlyi Lajos gróf uradalmának jószágkormányzója volt Erdődön. 20 éves korában 1837-ben kötötte oda sorsát a jeles költő életéhez, mint második felesége. Magyar

Petőfiné el is ment s mint Horvát Árpád jegyese jött el onnan.

Ezzel vége szakadt a két asszony jó viszonyának. Mikor Garayné mindezt elbeszélte nekem, felkért, hogy kövessem. Másik szobájába mentünk át. Elővett egy sárgult levelet. Elolvastatta velem a megszólítást:

„Kedves szentséges Máriám!”

A levél többi részét eltakarta, de az aláírást megmutatta: . . .

Juliad.

Petőfi Sándorné, Szendrey Julia írta ezt ő hozzá. Mentegeti magát s egyuttal okát adja, hogy Horvát Árpád jegyese lett.

Kértem, könyörögtem, hogy adja át e levelet közlésre. Országos érdeklődést keltett volna. De hirtelen bezárta. Szigorú arccal nézett rám, József nádor szavaira hivatkozott, hogy a privát levél szent, nem való a világ szeme elé.

De azért lesz minden. Az Alumba ezt is, azt is adja majd. Ad mindent. A költő utolsó kéziratát, Vörösmartytól is egyetmást . . .

Alkonyodni kezdett. Pár óráig ott fejtettük magunkat, igaz, hogy páratlan szívességgel marasztottak. Bucsuzáskor az özvegy még maga hívott meg, hogy másnap

költőnek és írónak ma is nehéz az élete, de akkor még nehezebb volt, kivált, ha beköszöntött a családba a betegség, a gyerekeveléssel járó gond. Garay János pedig sokat betegeskedett s 1849-ben az abszolút kormány alatt még azt a kis hivatalát is elvesztette s írói tollának két annyit kellett perczegnie, hogy magát és családját fenntarthassa. S Garay dolgozott, semmi fáradság nem volt nehéz és sok. De művelt lelkű feleségének odaadó szeretete, hü ápolása, két gyerekeinek Gizellának és Dezsőnek vidám kacagása sem üzhette el lelkéről a reá szállott gond büróját, a költő 1853-ban váratlanul elhunyt. Az özvegy szent fájdalommal, de árván, minden vagyon nélkül maradt vissza két kis gyermekével. A nemzet kegyelete gyűjtés útján 10—12 ezer forint nemzeti ajándékot juttatott neki. Ebből tisztesen felnevelte gyermekeit. Dezső fia, törvénytudó bíró lett Budapesten. A családra jobb napok virradtak, mert a költő Garaynak, családiás, otthonias természetét örökölte egyetlen fia is. Édes anyjának, testvérének élt. Talán ezért meg sem nősült. Igazán megható volt harmójuk egymás iránt való ragaszkodása és szeretete. Alig mentek emberek közé, otthon egymásnak éltek, órákig elülve, beszélgetve.

1894 október 24-én azonban meghalt Garay Dezső. Földi javakat ő sem szerzett, anyjára, testvéreire, ismét nehéz napok vártak. Az írói segély egyesület, a kormány segítette úgy a hogy őket. De Garayné, ez a sors által megedzett heroikus lélek, most sem tagadta meg magát. Büszke volt szegénységére. Nem kért. Az ország talán nem is tudta, hogy nélkülöz s minket, a kik tudtuk és segíteni akartunk rajta, inkább elriasztott zárkózott modorával. En például a Garay Album jövedelmét, Fördös Vilmos szoborbizottsági elnök helyeslésével, az abban közölt pár Garay-versért tiszteletdíjjal ő neki szántam. S ha az ország ezt tudja, nagyobb lett volna az eredmény. De majdnem megnehezelt érte, mert a mai korba nem illő naiv lélekkel azt hitte, hogy férje visszaradott írásai egész kiaknázatlan kincses bányá. Mindég arról álmodozott s nagyon szívesen vette volna, ha Garay verseinek új kiadása létre jön. Ily alakban nagyon jól esett volna az anyagi segítség. Irt is mindjárt a mikor ez ügyben a világhírű művészzel, Zichy Mihálylyal tárgyalást kezdtem és Zichy kedvező válaszára a Vasárnapi Ujságban közreadtam Levele így hangzik:

okvetlenül felkeressem ismét. Mehetek már jókor, kilenczkor, sőt reggel nyolczkor. Ad dig összekezes mindent.

Szegény Szárnovszky egészen el volt ragadtatva. „Gratulálok, igazán gratulálok,” szorongatta odakinn a kezemet. „Bámulatos eredmény! Engem, a mikor kéziratot kértem a Garay album számára, egyenesen elutasított, sőt még a szobor mintázásához is csak egy rossz fénykép másolatot adott s nem Garay olajfestésű arcképét . . .”

Elmosolyodtam. „Azt hiszi kedves Szárnovszky ur, hogy kapok valamit? Ne higgye . . .”

Engem már előzőleg felvilágosított Ferenczy József, Garay életírója. Az özvegy oly szívós kitartással ragaszkodott minden sor íráshoz, reliquiához, hogy még Garay életrajzának megírásakor sem adott ki a kezéből semmit.

— Másnap reggel már kilencz óra után ott voltunk. Az özvegy és Gizella leánya már vártak s kitüntető szívességgel fogadtak. Nekem már indulnom kellett volna, még egyre marasztottak. Ráterteltem tehát a beszédet a tegnapi ígéretemre.

Az özvegy habozni látszott. Végre hozott egyet-mást. Egy pár sárgult ujságlapot,

 <p>Sirolin</p> <p><small>Füvel az étvágyat és a testsúlyt megemlíti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.</small></p>	<p>Tüdöbetegek, hurutok, számarköhöges, skrofulozis, influenza</p> <p><small>cellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</small></p> <p>Mint hogy értéktelen utáztatokat is kinalnak, kérjen mindenket „Roche” eredeti csomagolást.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).</p>	 <p>„Roche”</p> <p><small>Kapható orvos rendelésre a gyógyszerteráknban — Ára üvegenként 4.— koronára</small></p>
--	--	---

Tisztelt Bodnár Ur!

A Vasárnapi Ujságban közlött Zichy levelei nekem is meg vannak, azóta többször elolvastam őket, mindig hála érzettel telik el lelkem a nagy mester iránt, az ő nagy, nemes lelke érezhette át egész nagyságában Garayt.

Önnek pedig tisztelt Bodnár ur addig is, még személyesen tehetem, köszönetet mondok, Isten áldja meg önt.

A Franklinnal nincs szerződés, férjem összes művei felett én és leányom szabadon rendelkezünk.

Fogadja mégegyszer tisztelt Bodnár ur magam és leányom részéről is köszönetünket.

Igaz tisztelője marad önnek

Garay János özvegye.

Budapest máj. 25-én, 1896.

Sajnos a diszkiadás nem sikerült. Az általam megkeresett kiadók inkább Zichy rajzokat akartak, mint Garay költeményeket. A világhírű művész maga is érezte már testi gyengeségét, hogy egymaga a nagy munkát el nem végezheti s most a költő özvegye is megunta a további várakozást . . .

Temetése f. hó 21-én délután ment végbe a kerepesi uti temető halottas házából. Meglátszott, hogy elfeledte a világ. Csak nagyon kevesen állották körül koporsóját. A gyászoló családból ott volt a többi közt Garay Akos festőművész. Megjelentek továbbá a költő özvegyének agg korában gyámoltói: a Parall-család tagjai; továbbá a Kisfaludi-Társaság részéről *Beöthy Zsolt*, az Otthon írók- és hírlapírók köre képviselőiben *Rákosi Jenő* elnök és *Révész Gyula* titkár, azonkívül a Magyar Írók Segítő-Egyesülete részéről *Kozma Andor* titkár. *Kriszán Mihály* prelátus-plébános szentelte be a halottat. A koporsót azután letették a főváros adományszobájába, a mely mellett helyet hagytak, hogy legközelebb átszállítsák oda Garay János földi maradványait.

Elhunytáról egyetlen leánya Garay Gizella adott ki gyászjelentést.

Sok küzdés, szenvedés után nyugodjék békével. Imádság szeretett férje porai mellett nyugodt, édes legyeen tulvilági álma!

B. I.

Garay arcképével, Mentovich, Erdélyi ismert verseit. De semmi olyat, ami új s történetirő érdekelné. Arra hivatkozott, most semmit sem adhat. Ügyvédjük nyaral. Annál van minden . . . Majd máskor . . .

Szárnovszkyra néztem. Nem tudom melyikünk arca nyulott hosszabbra. Garayné észrevehette valamit, mert benyult a fiókba s kivette Garay János szent Lászlójának kéziratát s az „Ingoványi vadászatról“ szóló részre reáírta határozott vonásokkal: *Bodnár* urnak — Garay János özvegye.

Látogatásomnak ezt az érdekes emléket mai nap is őrzöm.

Tettem én ezután még nagyon sok kísérletet, hogy a költő özvegyét engedékenységre bírjam. De hasztalan. Sőt amikor megtudta, hogy Erdélyi Pál egy ő tőle származó, Erdélyi Jánoshoz írott levelet is közölni akar a Garay albumban, egyenesen megtiltotta azt. De én közreadtam tilalma ellenére is.

Tudva az özvegy nehéz körülményeit Kammerer Ernő dr. szépművészeti igazgató figyelmét is felhívtam a Petőfi s más ott levő reliquiákra, hogy legalább a Nemzeti Múzeum számára szerezzék meg azokat. De ő is így, sőt amint mondja, még furcsábban járt.

VÁROSI ÉLET.

A „Szekszárd Szálló“ nagyterme.

A „Szekszárd Szálló“ nagy termének céltalan mivolta, régóta közbeszéd tárgya. A Szálló renoválása inkább rontott, mint javított a nagytermen, amely a karzatnak földszintre hozásával mintegy 3 méterrel rövidebb lett, s jó akusztikáját majdnem teljesen elvesztette. *Molnár Lajos* városi rendőrkapitány most beadványt intézett a képviselőtestülethez, s a következőképp hívja fel figyelmét az ott létező, azaz talán inkább nem létező tűzbiztonsági állapotra.

Tekintetes Képviselőtestület!

A városok általában, de különösen a vármegyei székhelyek, mint művelődési központok a kultura terjesztésében vezető szerepre hivatvák. — Ezekben a helyeken a társadalmi életnek is élénkebbnek, lüktetőbbnek kell lennie, — minél nagyobb a vonzó-képességük, annál emelkedettebb az ipari forgalmuk és kereskedelmük is. — A vonzó-képességet fokozni lehet és kell is, — s nagyobbá válik az, ha a város közönsége a többek között, — szórakoztató helyekről gondoskodik.

A színészet ma már minden városban barátságos hajlékot talál, — s az, valamint a műkedvelői előadások nemcsak kulturális szempontból képeznek fontos tényezőt, — hanem ez utóbbi és a jótékonycézra rendezni szokott táncmultságok, miután rendszerint humánus célt szolgálnak, a társadalmi bajok és kérdések megoldásának is előmozdítói.

A városok, főleg pedig a vármegyei székhelyek, csekély kivétellel, mind birnak ily czélokra alkalmas helyiséggel. A legtöbb helyen különálló s a modern kívánalmaknak megfelelő színházak, vagy szinkörök állanak a közönség rendelkezésére. Vagy pedig legalább is oly helyiségekben rendezhetők ezek az előadások és táncmultságok, ahol a megjelenő közönség életbiztonsága veszélynek kitéve nincsen. Sok helyen maga a magas kormány is anyagi támogatást nyújt, a czélnak minden tekintetben megfelelő alkalmas színház, vagy szinkör építésére. Így igen jelentékeny összeget utalványozott a magas belügyi kormány csak ebben az évben is

A mikor aztán megjelent a Garay Album, a szobor leleplezésén Szekszárdon időző Garayné engem is meglátogatott s csak annyit mondott, ha ő azt tudta volna, hogy ilyen szép irodalmi emléket hozunk össze férjének, minden másképen lett volna!

Késő volt a bánat. Az ekkor elszalasztott kedvező alkalom talán vissza már többé nem is jön. A derék, érdemes Garay mindinkább kikopik a szívekből, emléke évről-évre veszt fényéből . . . A kegyelet örök mécsét ápolgató özvegy is elköltözött már az élők sorából . . .

Egy azonban még ma sem késő: Megmenteni Garay irodalmi hagyatékát, levelezését.

A Petőfi társaság vehetné talán kezébe az ügyet.

Szendrey Juliának előbb említett levele egy maga is elég arra, hogy a társulat érdeklődését felkeltse. Kulcs ez a levél ama nagy, titkos záru lakathoz, amely még mindig elzárja a hozzá vezető utat ennek a tagadhatlanul érdekes asszonynak sejtelmes, meg nem értett, sokszor talán félremagyarázott lelki világához . . .

Ungvár, Makó, Kaposvár stb. városok részére.

Szekszárd egyáltalán nem bir oly helyiséggel, mely a tűzbiztonság kellékeinek megfelelne, kielégitené a közegészség igényeit is és kényelmi szempontból sem esnék kifogás alá. Sőt a Szekszárd szállodának erre a czélra szolgáló nagy terme, a jelzett követelmények mindegyikét nélkülözi.

Ez az oka, hogy a jótékony czélra rendezett műkedvelői előadások vagy táncmultságok sem járnak kellő anyagi sikerrel, az évenként megjelenni szokott szintársulat pedig mindig deficizzel küzd s elkedvetlenedve távozik. Ez az oka annak is, hogy Szekszárd jól szervezett szintársulathoz nem juthat.

A közönséget visszatartja az esetleg bekövetkező katasztrófától való félelem

A „Szekszárd Szálló“ nagyterme tűzbiztonsági szempontból az országban a legveszélyesebbek közé tartozik s teljes joggal, az e miatti panaszoknak minden jogosultsága nélkül lennének eltilthatók abban az előadások, mert ez által a hatóság csak a nagyközönség biztonságának védelmére irányuló kötelességének tenne eleget. Hogy benne eddig szerencsétlenség nem történt, az csak a véletlennek köszönhető s nem bizonyít amellet, hogy a szóban forgó terem a czélnak továbbra is megfelel. A bécsi Ring-színházban is évtizedeken át voltak előadások, míg a nagy szamu halálesettel végződő katasztrófa bekövetkezett.

Az esetleg támadható tűz kiütésétől eltekintve, egyszerű tűzriadalom is végzettsé válhatik a felfelé menő lépcsővel ellátott egyedüli kijárat miatt. — A színpadon, vagy színpad mögött tartózkodó színészek részére pedig menekülési út egyáltalán nincsen. A színpad mellett levő csigalépcső menekülési utnak nem tekinthető, mert azon még rendes körülmények között is veszélyes a lejárás.

Nemcsak az a felelősség, mely a nagyközönség biztonságáért a hatóságokat terheli, hanem az a körülmény is, hogy a 16,000 lakossal bíró Szekszárdnak, mint megyei székhelynek alkalmas és kifogás alá nem eső helyiségre szüksége van, — indít a következő határozati javaslat beterjesztésére és ennek sürgős tárgyalását kérem:

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete a Szekszárd Szálló nagytermének megfelelő átalakítását szükségesnek jeleníti ki és az átalakítás módzatának megállapítására 15 nap alatti javaslatlétellel kötelezettsége mellett 7 tagból álló bizottságot küld ki.

Megfellebbezett határozat. A törvényhatósági bizottságnak a város által alkotott rendőrségi szabályrendeletet megvalósító határozatát dr. *Hirling Ádám* polgármester megfellebbezte, mert a törvényhatóság határozata a város önkormányzati jogát sérti.

Árlejtés. A Szekszárd r. t. város által az újvárosban 14113 kor. 73 fillér előirányzati összeggel építeni tervezett menedékházra a f. hó 22 én tartott árlejtésen egyedül *Stann István* adott be ajánlatot és pedig 20% ár-emelkedéssel.

Erdeménytelen árverés. A szekszárd-szállóbeli Kron féle üzlethelyiségre megkísérlett árverésre sem írásbeli zárt ajánlat nem érkezett be, sem szóbeli árverező nem jelentkezett.

Fekete Hugó Szekszárd, Kaszinó-bazár

Női- és gyermek-kötények, harisnyák, ingek, gallérok, nyakkendők, ajándék-, disz- és játéktárgyak nagy választékban.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

— **Közgyűlés.** Dunaföldvár 1907. máj. hó 29-én délelőtt 10 1/2 órakor a község háza tanácstermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az elnök évi jelentése; 2. Az 1906. évi számadás megvizsgálása; 3. Az 1907. évi költségvetés megállapítása; 4. Időközben beérkezett tárgyak.

— **Tisztújítás.** *Fláth* Elemér báró, szolgabíró elnöke alatt, Görbön, folyó hó 17-én megtartott tisztújító széken bíróvá *Botos* Péter eddigi bíró, h. bíróvá *Tamer* Józsefet, esküdtékké *Bekő* Istvánt és *Király* Dezsőt választották meg.

HIREK.

— **Személyi hír.** Gróf *Apponyi* Géza főispán f. hó 23-án Szekszárdra érkezett hivatalos ügyei elintézésére és ma Hőgyészre utazott birtokára.

— **Érettségi vizsgák miniszteri biztosai.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Wigand* Jánost, a szekszárdi főgimnázium igazgatóját a zalaegerszegi, dr. *Négyessy* László egyetemi magántanárt, az Országos Középiskolai Tanár-egyesület elnökét a szekszárdi főgimnáziumhoz küldötte ki miniszteri biztosul.

— **Küldöttség a miniszternél.** A kereskedelmi miniszterium a törvényhatósági utak kiépítése tárgyában hozott törvényhatósági bizottsági határozatnak az ozorapincehelyi ut kiépítésére vonatkozó részétől megvonta a jóváhagyást s ennek az utnak a kiépítendő utak sorából való törlését rendelte el. *Cholnoky* Lajos ozorai főjegyző kezdeményezésére az érdekeltség küldöttségileg járult *Rádkay* László országgyűlési képviselő és *Cholnoky* Lajos vezetése alatt a kereskedelmi miniszterhez, hogy a községre sérelmes elhatározásának megváltoztatására s a nagyforgalmu ut kiépítésének engedélyezésére felkérje. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget, biztosította jó akaratáról s ígéretet tett, hogy az ügyet megvizsgálja.

— **Tornaünnepély.** A hétfőről eső miatt elmaradt tornaünnepélyét a szekszárdi főgimnázium ifjúsága folyó hó 23-án tartotta meg. A székesfehérvári versenyen résztvevő csapat fekete térdnadrágban, bordó tornaingben, kék övvel és sapkával igen jól festett s az ifjak katonás megjelenése és ügyes és szép mutatványai általános tetszésben részesültek a szép számmal megjelent közönség részéről, ami egyuttal méltó dícsérete *Breboszkay* Elemér tornatanár fáradozatlan buzgalmanak is. Az V—VI. oszt. *mászóversenyében* első *Molnár* Kálmán VI. o. t., második *Stockinger* Sándor V. o. t. *Távolugrás földről.* Első *Járó* István VII. o. t. 530 cm., második *Babics* Sándor VIII. o. t. 515 cm. *Súlydobás* 7 1/4 kgrmos vasgolyóval a jobb és balkézrel dobva: első *Kiss* József VII. o. t. 18 m. 65 cm., második *Balla* Sándor VII. o. t. 16 m. 80 cm. *Magasugrás* 10 cm. magas ugródeszkáról: holt versennyel első: *Babics* Sándor VIII. és *Molnár* Kálmán VI. o. t., mindketten 170 cm-ért ugorva, második *Borsányi* Jenő V. o. t. 160 cm-rel. A versenyben résztvevő csapat ma reggel indult *Breboszkay* Elemér, *Varga* Ferenc és dr. *Zíper* Jakab tanárok vezetése mellett Székesfehérvárra.

— **Tanári szakvizsga.** *Holub* József, *Holub* János polgári iskolai tanár széptelenségű fia f. hó 23-án kitüntetéssel tette le történelemből és latinból a középiskolai tanári szakvizsgát.

— **Tolnavarmegye központi választmánya** folyó hó 25-én délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek tárgya a Tolna községben 1907. évben érvényes birandó képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékének megállapítása.

— **Bubics Zsigmond meghalt.** A magyar katolikus egyháznak és a magyar kultúrának nagy gyásza van. Badenben 87 éves korában meghalt *Bubics* Zsigmond Kassa tudós püspöke. Az egyházat ért gyász közelebbről érinti vármegyénket is, mert az agg egyházfő, akit jó idő óta elhagyott testi

és szellemi frissesége, amelynek birtokában előbb egyházára és a magyar kultúrára egyaránt áldásos munkásságot folytatott, vármegyénk szülöttje volt. *Bubics* a tudományok és művészetek lelkes barátja volt. Érdeklődését főleg a műtörténelmi szempontból becses régiségek és a jelenkori műkincesek kötötték le, amelyeknek európai híri amateur gyűjtője volt. Gyűjtőszemélye élete alkonyán kelemetlen botrányba keverte az agg főpásztort, akinek öregségét és jó szívet a közelébe férközők állítólag a maguk javára aknázták ki. Ennek folyamánya volt, hogy a beteg főpásztort gondnokság alá helyezték és melléje kassai segédpüspökül *Fischer Colbire* Agoston doktort nevezte ki a király.

Életrajzi adatai a következők:

Bubics Zsigmond kassai római katolikus püspök 1821 márczius 17-én Ozorán, Tolnamegyében született. Tanulmányait Magyar Óvárott, Sopronban és Győrött végezte s midőn atyja, aki Esterházy herceg tisztartója volt, meghalt, a papi pályára lépett. Sztankovics győri püspök pártfogása folytán a bécsi Pazmancaumban vették fel; 1844-ben felszenteltetvén, Magyar Óvárra került lelkésznek, majd a Szent Agostonról nevezett bécsi felső papi intézetbe vétetett föl, de 1848-ban, midőn az intézetnek minden magyar tagja haza szietett, ő is visszavért. Nemsokára Esterházy Pál herceg, miniszter unokái mellé nevelőül alkalmazta. 1853-ban Angliába, 1856-ban Németországba utazott s főleg Drezdában a festészetet tanulmányozta. Maga is festett s több táj- és életképe volt látható a budapesti és bécsi múkiállításokon. 1862-ben pápai kamarás, 1867-ben győri szentszéki ülnök, 1871-ben monostori apát lett s midőn a nagyváradi irodalmi kanonokságok egyike megüresedett, kanonokká neveztetett ki. Mint ilyen hivatt meg Schusztter után a kassai püspöki székre. 1884-ben az eszterházi kerületben országgyűlési képviselővé választott s mint ilyen, a szabadalvú párthoz tartozott. Ez időben az Esterházy hercegi javak zárgondnoka gyanánt is működött. A régészet és éremtan hivatott művelője volt s e téren irodalmi munkásságot is fejtett ki. Egyházmegyéjében a hazafias szellem terjesztésén buzgón fáradozott. Az 1896-iki nemzetközi műtörténelmi kongresszusnak elnöke volt. A rátóti bold. Szűz Máriáról címzett prépostság prépostja, az I. oszt. vaskorona-rend, a Lipót-rend, a szász kir. Albrecht-rend, a bajor szent Mihály-rend lovagja, a Magyar Tud. Akadémia rendes tagja, valóságos belső titkos tanácsos volt. A főrendiházban a pénzügyi bizottság tagja volt.

— **Főgimnáziumunk Pécssett.** Főgimnáziumunk 22 tanulója *Ács* Lipót, *Földes* László, *Pataki* Jákó és *Tolnai* Arthur tanárok vezetése alatt ma reggel indult a pécsi kiállítás megtekintésére.

— **A bátaszék—dombóvári vasut elsőrangusítása.** A bátaszék—dombóvári vonal elsőrangusítását célzó munkálatoknak közigazgatási bejárása június hó 15-án kezdődik. Ezen nap délelőttjén, 9 órakor Bátaszék község házában lesz a tárgyalás, a melyre Bátaszék, Alsónyék, Mórág, Mőcsény, Szálka, Zsibrik, Czikó, Palatinca községek is meghivatnak, június 14-én délelőtt 9 órakor Hidas—Bonyhád állomás felvételi épületében lesz a tárgyalás, a melyre Nádasd, Hidas, Kis- és Nagymányok, Váralja, Maza, Császa, Szászvár községek hivatnak meg, június 15-én délelőtt 10 órakor pedig Ujdombovár állomás felvételi épületében, a melyre Vékény, Kárász, Köblény, Szalatnak, Nagyg, Mocsolád, Gerényes, Csikostóttós, Kaposszekeső, Mágocs, Odombóvár és Ujdombovár községek is meghivatnak.

— **Erdősítési jutalom.** Az 1906 évben tényleg már teljesített erdősítések költségeinek részben való fedezésére utólagosan a bátaapáti volt urbérek részére 7 hold után 112, a czikói volt urbérek részére 12 hold után 192 és a nagymányoki volt urbérek részére 7 hold után 112 korona pénzeséglyt utalványozott a földmívelésügyi miniszter.

— **Áthelyezés.** A szekszárdi kir. törvényszéknél *Gerle* Jakab kir. törvényszéki bíró eltávózása óta betöltetlen törvényszéki

bírói állásra *Bán* Zsigmond bonyhádi ki. járásbíró helyettesítetett át. — A máv. igazgatóság *Marcsekényi* Egon hivatalnokot szekszárdról Szentlőrinczre, *Frisch* Lajos hivatalnokot pedig Szekszárdra helyezte át.

— **Küldöttség az alispánál.** Tevel község lakosságának 18 tagu küldöttsége járt folyó hó 20-án *Dőry* Pál alispánál, kit *Kirtz* István tanító arra kért, hogy tegye lehetővé a 24 évet még el nem ért *Forrai* Aladár aljegyzőnek a *Blesz* Jozset halálával megüresedett jegyzői állásra való jelölhetését. *Forrai* 9 év óta működik a községben és szorgalmával, pontosságával és előzékenységével megnyerte a község osztatlan bizalmát.

— **Jegymegváltás.** A f. hó 8-án megtartott hangversenyre jegyüket pótlólag megváltották: gróf *Apponyi* Sándor 20, *Hainrikffy* Pál 10, *Grünwald* Lajos 5 koronával.

— **Borajrálok.** A pécsi kiállításon a borbíró bizottság tagjai voltak még vármegyénkbeli a lapunk mult számában már említett *Wolf* Henriken kívül *Nits* István szőlőszeti és borászati felügyelő és *Willinger* Márton zombai földbirtokos.

— **Ipartestületek közgyűlése.** Az ipartestületek országos szövetségének pünkösdi hétfőjén Budapesten tartott országos értekezletén a szekszárdi általános ipartestület részéről *André* István ipartestületi elnök vett részt, kit a szövetség egyik alelnökévé is megválasztották.

— **Helyettesítés.** Ifju *Mihályffy* József járási irnok egészségének helyreállítása végett három hónapi szabadságra ment. Helyettesítésével *Apponyi* Géza gróf, főispán *Csörgy* Ferenc okleveles jegyzőt bizta meg.

— **Utvizsgálat.** *Scholcz* Gyula kir. műszaki tanácsos, közúti kerületi felügyelő a vármegye törvényhatósági útjainak egy részét f. évi augusztus hó 22-étől 31-éig fogja beutazni.

— **Közszemlére tett telekkönyvi betét.** Alsónyék község telekkönyvi betéteit a szekszárdi kir. törvényszék 1907. évi október hó 15-ig terjedő ellenmondási és felszólalási határidővel közzétette.

— **Halálozas.** *Cservény* Lukácsot, a Tolnamegyei Takaréks és Hitelbank főkönyvelőjét súlyos csapás érte édes atyjának *Cservény* Istvánnak elhalálózásával, aki 77 éves korában Kolozsvárott a mult szombaton, rövid szenvedés után hunyt el.

— **Esterházy herceg bopanaszolva.** A megyei közigazgatásnak valóságos rémei *Csepregi* Ignác ozorai lakos és társa, akik az Esterházy uradalmak egyes részére régi irások nem hiteles másolatai alapján igényt tartanak és ezen vélt jogukkal végig zaklatják az összes hatóságokat. Most a földmívelési minisztertől kérték ki földjeiket, de persze haszontalanul, mert a miniszter illetékes polgári bírósághoz utasította őket.

— **Ünnepelt főszolgabíró.** Tolnavarmegye dombóvári járás községi és körjegyzőinek egylete a járás nagyközönségével együttesen felsőöri *Nagy* István főszolgabíró közigazgatási működésének 25-ik évfordulóját Dombóváron 1907 év június hó 2. napján megünnepeli. Az ünnepély sorrendje: 1. Délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet a róm. kath. templomban. 2. 10 1/2 órakor a jegyzői egylet díszgyűlése a főszolgabírói hivatal tanácstermében. 3. 11 1/2 órakor küldöttségek tisztelgése. 4. Délután 1 1/2 órakor díszbéd a Korona szállodában. — Az ebéden való részvétel május 25 ig dr. *Rolf* Aladár rendezőbizottsági elnöknel bejelentendő.

— **Esküvő.** *Nagy* Béla soproni gyógyszerár tulajdonos e hó 21-én tartotta Pakson esküvőjét *Singer* Évával, *Singer* János földbirtokos leányával.

— **Jegyző helyettesítés.** A *Blesz* József teveli jegyző elhalálózásával megüresedett jegyzői állásra *Szentiványi* Miklós főszolgabíró *Ugrósdy* Jenő okleveles jegyzőt helyettesítette.

— **A házak befirkálása ellen.** A házak elejének befirkálása, megrongálása nálunk elterjedt rossz szokás. Ennek megakadályozása és megszüntetése érdekében *Molnár* Lajos rendőrkapitány a következő hirdetményt tette közzé. „Miatán általános a panasz, hogy a gyermekek és inasok a házfalak sarkait le-

ütik, a falakat befirkálják, bemocskolják, sőt késsel is megfaragják, a házaknál alkalmazott csengőket huzogatják, mi által a háztulajdonosokat és lakókat folyton háborgatják, úgy szintén több esetben tetétt panasz az iránt is, hogy ugyancsak a gyermekek és inasok a sürgöny és villany drótokat, kövel dobálják és más módon megrongálják; ismétlen szigoruan figyelmeztetem a szülőket, hogy gyermekeiket, valamint az iparosokat, hogy inasait az ilyen tettek elkövetésétől a legkomolyabban és legszigorúabban tiltsák el, mert a kiknek gyermekét, vagy inasát az ily tettek elkövetésén rajta érik, amennyiben a gyermekek felelősségre vonhatók nem lennének, a szülők, vagy az érdekelt iparosok fognak szigoruan felelősségre vonatni. Akik pedig az ilyen tettek elkövetésén valakit rajta érnek, kötelességüknek ismerjék az illetőt bejelenteni.

— **Ügetőverseny.** A Budapesti Ügetőversenyegyesület nyári meetingjének első napja zajos érdekességgel folyt le. Többek között igazi látványosság volt a Király-díj, a melyben tizenöt kettősfogatu kocsis szállt síkra a remek tiszteletdíjért. A tiszteletdíjjal és 10,000 koronával összekötött versenyben nagy fölényrel ifjabb *Bernrieder József* fogata lett az első *Sennyei István* báró és *Ypsilanti* hercege fogata előtt.

— **Egy primadonna balesete.** *Kaposi Józsa*, Polgár Károly színtársulatának jeles primadonnája, *Linhardt Ignác* szekszárdi izr. kántor sógora, Nagyikindán, a Harang előadása közben, midőn a színpadot elhagyni készült az ajtóközöbbsen megakadt s oly szerencsétlenül bukott el, hogy lábtörést szenvedett.

— **32 évi találkozás.** A paksi izraelita elemi iskola volt tanuló, kik 1875 évben végeztek el az elemi iskolát, f. évi május hó 19 és 20 án összejöttek és a találkozás emlékére fényes estélyt rendeztek a paksi kereskedelmi csarnokban. Az érdekes találkozás a következők voltak jelen Budapestről: *Abelsberg Simon*, *Marczali Ármin*, *Sebestyén Béla*, *Guttman József*, *Müller Gyula*, *Polacsek Jakab*, *Fischl Mór*. Szabadkáról *Grád József*, *Tolnáról Müller Mór*. Helyből: *Müller Vilmos*, *Fischl Sándor*, *Fischl Béla*, *Hermann Lajos*, *Hermann Zsigor*, *Frank Sámuel*. A volt iskolatársak fogadalmat tettek, hogy 10 év múlva Pakson ismét összejönnék.

— **Méhészeti vándortanító.** *Abaffy József*, kerületünk méhészeti vándortanítóját huzamosabb ideig tartó betegsége folytán a földmivelésügyi miniszter *Patáki Bélával*, a szatmárnémeti „Méhészeti Szemle” szerkesztőjével helyettesítette, ki is e hóban Vas megyében kezdte meg előadásait.

— **Nagy tűz Dunakömlődön.** *Schönwäjer* Miklós dunakömlői lakos nádfedeles háza e hó 17-én délután 1/3 órakor kigyuladt és leégett. A kár 1243 kor. A tűz csakhamar tova terjedt s leégett *Vakler Miklós* háza 494, *Backmann János* háza 646, *Pricz Ferencz* háza 468, ifj. *Packmann* Jakabné háza 670, *Wolf Imre* háza 349, végül *Prantner* Vincze háza 411 kor. értékben. A házak nádfedelűek voltak és közel egymáshoz építve, azért terjedt annyira a tűz. Az elégett lakóházak a kár összegéig biztosítva voltak. A tűz keletkezésének okát megállapítani nem lehetett. A tűz elnyomására a paksi tűzoltóság is kivonult.

— **Építő- és famunkások mulatsága.** A szekszárdi építő és famunkások f. hó 20-án jól sikerült táncmulatságot rendeztek, melyen felülfizettek: *Elkán Ármin* 2, *Fischhof Károly* 1, *Fekete Hugó* 1 koronát, özv. *Máli Vilmosné*, özv. *Gyuriczáné* 80, *Schumi Antal*, *Glantz Miksa*, *Müller Bernát* 60, *Goldman J.*, *Cziráki József*, *Fehér József* 40, *Antal Erzsike* 26, *Czak József*, *Bischof Ádám*, *Scherer József*, *Szauer József*, *Vég József* és *Fontányi Elek* 20—20 fillért, mely felülfizetésekért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

— **Ingatlan forgalom.** *Wolf Henrik* kajmádi nagybirtokos megvette Szekszárdon, a néhai *Nagy János* kir. közjegyző örökösei tulajdonát képező Apát-utcai házát 52,000 koronáért. — *Hermann Frigyes* szekszárdi szőlőbirtokos megvette *Rosmayer* Ferencz

tolnai lakos, nagybirtokos szekszárdi, előhegyi szőlőjét 32,000 koronáért.

— **Áradás.** A Duna és mellék folyóinak vize szokatlan magasra áradt az idén. A Duna Tolnán és Bátán tett nagyobb károkat. A Sió csatorna is elhagyta medrét és a *Grünwald Lajos* és *Schmideg Mór* palánki bérletén öntött el nagyobb területeket, valamint egyes kisbirtokosoknak is sok kárt okozott a rétek elöntésével. A védgát társulat töltését állandóan őrizteti. A víz most már apad s így további aggodalomra nincs ok.

— **Tolnamegyei találmány.** A pécsi kiállításán vármegyénket vármegyénkbeli feltalálók is képviselik. Ozoráról *Győrváry Imre* rk. tanító, *Raisz Károly* vendéglős és *Rozenspitiz Adolf* szabómester állították ki az általuk feltalált és szabadalmazott folt-tisztítót, melylyel a ruhára jutott minden peccsét gyorsan és biztosan tisztítható.

— **Öngyilkosságok.** Szinte azt lehetne mondani, hogy az akasztás általi öngyilkosság Szekszárdon járványszerűen lépett fel. Rövid pár hét alatt hat ember választotta a halálnak ezt a csuf nemét, hogy az élet terhei elől elmeneküljön. 21-én *Varga János* 47 éves nős Magyar-utezai lakos akasztotta fel magát a háza padlásán. A szerencsétlen egy kisebb összegű váltóra ráírta a komája nevét, ami most kitudódott. Az esetleges büntetés előli felelőmben eldobta magát az életet. 22-én *Löwentheil Jakab* 83 éves Bartina-utezai lakos akasztotta fel magát, szintén a ház padlásán s ugyan e napon ugyancsak a háza padlásán *Tóth Ferencz* 59 éves földműves akasztotta fel magát az újárásban.

— **A Sióból kifogott hulla.** Pálfán f. hó 18-án délután a Sióból egy férfi hulláját fogták ki. Személyleírása: termete alacsony, kora 60 év körüli, szakálla, bajusza rövidre nyírott, haja göndör, őszes, feje teteje kopasz. Ruházata: csikos barna nyári ruha apró pettyekkel, nadrágja foltos, lábain csizmát viselt. Személyazonosságát ez ideig megállapítani nem lehetett, miért is felkértenek mindazok, kik eltűnt és fenti személyleírással megegyező egyént ismernek, tudassák ezt Pálta község előjáróságával.

— **A Dunán a héten egy erős áradás** vonult le, mely azonban a mi töltségeinken semmi kárt vagy veszélyt nem okozott. A hosszas áradás alatt felszaporodott fakadó vizek azonban nagy kárt tesznek, nehány ezer hold van elöntve Dees, Alsónyék és Bába határában. Ma már a Duna 16—20 cm. apad naponta s így remélhető, hogy egy hét lefolyása alatt a fakadó vizek is utána fognak apadni.

— **Távíró vezeték rongálói.** Pálinkás Gy., Mili J., Stercz A., Semanczenbaeker F., Maszler F., Berger L., Liebbauer F., Holkman A., Kovács J., és Dora M., bátaszéki lakos iparos tanoncok a távíróvezeték szigetelői közül 12-őt ledobáltak. A járásbíró-sághoz feljelentették őket.

— **Lopás.** *Szankovánszky János* kajmádi lakos, kir. kamarás, nagybirtokos zártlan istállójából az ott aludt kocsisoknak az istálló oszlopára akasztott összes ruháit a zsebekben levő órákkal és egyéb értékekkel együtt eddig ismeretlen tettesek ellopták. A csendőrség a tetteseket körözi.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József* keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan *Ferencz József* keserűvizet.

— **Kifogott hulla.** Dunaföldvár határában a Dunából e hó 14-én egy ismeretlen férfi hulláját fogták ki. A dunaföldvári járásbíró-ság a hulla eltemetését engedélyezte. Az ismeretlen hulla kiletének megállapítása végett a körözés elrendeltetett.

— **Véres bucsu.** A siógárdi virtust hamar eltanulta *Németh György* agárdi szolgáló, aki Alsólapról került oda. A f. hó 16-diki bucsu alkalmával *Fejős István* és *Vas Mihály* agárdi lakosokat zsebkésével összeszurkálta.

— **Légzőszerveink ellenségei** az ős, tél és nagyon gyakran támadnak ez időszakokban mindennemű gyuladások és hurutok. Ily betegségeket azonnal figyelemmel kell kísérni,

mivel az elhanyagolás hosszantartó és nem ritkán még az életet is veszélyeztető hurutos megbetegedésekhez vezetnek. Nem is szabad haszontalan háziszerekkel experimentálni, hanem azonnal egy igazi gyógyhatású szerhez kell folyamodni. Ily szerek közül első helyen áll a „Sirolin-Roche”, melynek kiváló gyógyhatása az orvosok egyértelmű nyilatkozata alapján el van ismerve. „Sirolin-Roche” minden gyógyszerárban kapható.

— **Pityókos ember halála.** *Cseh József* alsónyéki lakos f. hó 22-én Deesen volt s onnan kápatos állapotban került az esti vonattal Bátaszékre. Egy ideig az állomáson botorkált, ahonnan az egyik vasuti alkalmazott egy darab utra el is kísérte. Reggelre az alsónyéki postás az állomás melletti álló vízben arczra borulva, halva találta. Bizonyos, hogy tehetlenségében nem tudott kimenekülni a különben csekély mélységű vízből.

Vasutasok küldöttsége Szabó Károly képviselőnél.

A vasutasok részére tervezett szolgálati rendtartás rendkívül szigorú s a szekszárdi választókerület vasutas tagjait sem hagyta érintetlenül, s mint mindenütt az egész országban, úgy választókerületünk vasutas tagjai is megmozdultak s részletesen kifejtve és indokolva a tervezett törvényjavaslat sérelmes rendelkezéseit — 20 tagból álló küldöttséggel járultak f. hó 20-án *Szabó Károly*, a kerület országgyűlési képviselőjéhez, kérve őt, hogy a neki átadott emlékiratot jóindulatu figyelmébe véve, annak értelmében a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával szólaljon fel.

Szabó Károly a megjelent küldöttséget barátságosan fogadva, beszédében utalt arra, hogy a párt nagynevű vezére, *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter már is előre hozzájárult a módosításokhoz s hiszi, hogy a tervezetből a maga eredeti mivoltában nem lesz törvény, de ha mégis annak szüksége beállana, vasutas barátai érdekében — ugymond — feltétlenül sorompóba fog lépni. — A hivatalos fogadtatás ezzel véget ért, a küldöttség vezetője, *Szendrei László* hivatalnok külön is felhívta a képviselői figyelmét a horvát képviselők által előidézett „vasuti hivatalos nyelv kérdés” ügyéből kifolyólag a magyar kormány csak helyeselhet abbéli ténykedésére, hogy a magyar hivatalos nyelv elsajátítása végett a vasuthoz készülő horvát ifjakat magyar állomásra osztja be, s mindjárt be is mutatta az egy szót magyarul nem tudó, Szekszárd állomásra beosztott horvát ajku forgalmi díjnokot, a kivel különösen, valamint a küldöttség többi tagjaival is barátságosan elbeszélgetett a kerület képviselője.

Érdekes arczkifejezés és tört magyar szavak keverékéből álló beszéd kíséretében iparkodott a horvát nemzet képviselője bebiztosítani, hogy milyen szép volna, ha a magyar és horvát nép egymást igazán, testvériesen szeretné, de — ugymond — ezt aligha szeretné — Ausztria. Fogadtatás után a küldöttség vezetőjét és a horvát ifjut *Sánta József* előkelő nyéki polgár hívta meg barátságos ebédre, a hol a horvát fiu nem győzött csodálkozni az ételek paprikás voltán és az igazi, páratlanul álló magyar vendégszereteten s ki is jelentette, hogy hasonló körülmények között ezt nehezen tudná viszonzni.

CSARNOK.

Vihar után.

Hosszú volt a vihar, . . . erős és romboló.
Úgy látszott: elhordja minden reményemet,
Azt hittem: a vésznek pusztító haragja
Már menthetellenül maga alá temet . . .

De hittem erősen. Álmatlan éjeken
Biztaltam lelkeket: erős hitel vegyen, —
S összetett kezekkel imádtam az Istent:
„A te mindenható akaratod legyen!”

Legyen! . . . és elkezdtem építeni a romot, —
S azóta az Islen annyira nem büntel:
Igaz, — nem is kérek én tőle egyebet:
Csupán „a mi mindennapi kenyerünket.”

NÉMETH PÁL.

Régi história.

Nagyságos Asszonyom!

Talán a régi hévvel, talán gyűlölettel olvassa e sorokat, amit innen messziről, az örök tavasz hazájából fájó sóhajtásként küldök Önhez; s meg fogja, meg kell hallgatnia egy szegény vergődő ember bűnbánó vezeklését . . . .

Ugy-e emlékszik még rám? . . . .

Nem lehet, hogy elfelejtette volna azt a csodás szép időket, mikor az én világom Ön volt Nagyságos Asszonyom s mikor talán az Ön szívében is volt számomra egy parányi kis hely. De szép idők is voltak azok! Mintha még most is látnám azt a szép erdőalatti kastélyt, fehér rózsával befutott verandájával, a honnan olyan nagyon messzire el lehetett látni, oda a violaszín ködfátyollal borított titokzatos hegyek felé. Oh hányszor néztük az alatt csobogó sebesvízü Vágot, a mint a hold teleszórta sápadt sugaraival, a fehér fodros habokat.

Egy este — igen, épen, mikor a fehér futórozsák nyitlak és elárasztották kábító illatjukkal az egész vidéket, kart karba öltve sétáltunk a víz mentén — azt fogadtuk a csillagok alatt, hogy egymáséi leszünk az egész életen keresztül. Akkor azt hittük, hogy az nem is lehet másképp. Mikor az emberek szíve telve van szerelemmel, nem gondol másra, mint egyedül arra, a kit szeret.

Csak később láttam be, hogy a házasság nem történhetik meg. Én szegény, kezdő festő voltam, a ki nem adhatott volna feleségének egyebet, mint a szívét. Abból pedig nem lehetett volna megélni. Nagyságos Asszonyom, azért mentem el bucsucskó nélkül. Elmentem tanulni messze idegenbe, éheztem, fáztam, nyomorogtam, míg fel tudtam magam küzdeni arra a polczra, a hol most vagyok. Azt hittem, ha szeret, vár rám . . .

De nem így lett. Nagyságos Asszonyom férjhez ment, gazdag lett és ünnepelt. A pompában, fényben elfelejtette, hogy egy szegény nyomorult ember pokoli kínokat áll ki almatlan éjszakákon, szüntelen egy édes lényre gondolva, aki talán akkor egy más férfit ölelt, csókolt . . . El tudja ezt a kint képzelni Nagyságos Asszonyom? . . . . És most itt vagyok a narancsok hazájában félig holtan már, mert, nagy rombolást vitt rajtam véghez a munka és a bánat. Órák hosszáig üldögélek a tenger partján, hallgatva a víz csobogását és olyankor azt hiszem, hogy a Vág folyik a lábaim alatt ott messze, otthon . . . .

Nagyságos Asszonyom, ha Istent ismer és ha igaz, hogy akkor szeretett, jöjjön el ide! Én nem mehetek, mert ott hideg van és én nagyon, nagyon fázom. Ön már szabad Nagyságos Asszonyom, egyetlen Olgám, jöjjön hát, jöjjön ide hozzám, lássa itt már nyílnak a fehér futó rózsák, és illatjukat nem bírom ki magam . . . Tudom, hogy vétkeztem, de higgye el, megbűnhődtem érte százszorosan is. Elvette az eszemet, a lelke-met az én Olgám! Oh jöjj, jöjj, addig, míg a rózsák nyílnak, jöjj addig míg le nem perzseli őket a forró nap — várlak, várlak minden percében, mert tudom hogy eljössz, el kell jönnöd, mert érzem, hogy még mindig szeretsz, úgy a mint én szeretlek téged. Ha eljössz, meggyógyulok és hídd el, hídd, még össze lehet kötni az elszakadt selyem szálát, mely aztán összetart örökké

Béla.

A szép asszony letörölte fehér selyemkendőjével homlokáról a hideg verejtéket. Kimeredt szemekkel tette le a levelet s néhányszor végigjárta a szobát. Arczára kiült a borzasztó lelki tusa, s még se tudott határozni, mert szívében még a régi szenvedély égett kiolthatatlanul. Végre összeszorított fogakkal kinyitotta a kandalló ajtaját és beledobta a levelet. És mikor már az utolsó sora is elhamvadt, odalépett az ablakhoz és vékony finom ujjával ráírta a lehelle-től homályos ablakra: „Fuit.“

Lindtner Vilma.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Rabsegélyző egyleti közgyűlés. A szekszárd-tolnamegyei rabsegélyző egyesület f. évi május hó 30-án d. e. 11 órakor a kir. törvényszék polgári üléstermében közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. A választmány 1906. évi jelentésének felolvasása; 2. Az 1906. évi számadás feletti határozathozatal s a felmentvény megadása; 3. Alelnök és 3 választmányi tagnak választása; 4. Az országos rabsegélyző congressus előkészítő bizottsága leiratának tárgyalása; 5. Az egylet hatáskörébe eső egyéb, netán teendő indítványok. Az alapszabályok 13. §-a szerint az egyleti tagok által a közgyűlés elé tejeszteni kívánt indítványok legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnöknek bemutatandók.

TANÜGYI HIREK.

Iskolalátogatás. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő e héten megvizsgálta a szekszárdi polgári iskolát és a szekszárdi újavárosi iskolát. — **Pártos Zsigmond** kerületi esperes t. hó 15-én meglátogatta a bái, 21-én pedig a szekszárd-belvárosi r. k. iskolákat s a tapasztaltak felett elismerését fejezte ki a tanítótestületnek.

Osztályvizsgálatok a szekszárdi polgári leányiskolában. Junius 14-én a rk. és izr. növendékek hittan vizsgája. Junius 15-én az ev. ref. és ág. hitv. ev. tanulók hittan vizsgája. Junius 17-én 8—12-ig I. oszt.; 18-án 8—12-ig II. oszt.; 19-én 8—12-ig III. oszt.; 20-án 8—12-ig IV. oszt.; 21-én francia vizsga; 23-án 10—12-ig záróünnepély.

Magánvizsgálatok a polgári iskolákban. A szekszárdi polgári leányiskolában a tanév végi magánvizsgálatok a következő napokon tartatnak meg: junius 10, 11, 12 és 13-án. — A szekszárdi polgári fiúiskolában junius 14 és 15-én. — Pakson 6—7-én.

Iskolaszaporítás. A decsi rk. iskolaszék f. hó 9-én elhatározta, hogy a második tantermet ez év szept. 1-jére felépítteti és a II. tanítói állomást szervezi. E célra a pécsi püspök 2000 koronát, a m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztérium pedig a báta-széki tereziánumi uradalom részéről 10 évi-évi 400 korona segélyt fog adni.

Zárvizsga. A szekszárdi Mayer-féle magánintézetben hittani vizsga junius 11-én, a többi tantárgyakból pedig 21-én lesz a zárvizsga. — **Bezerédy** Andor jegenyés-pusztai iskolájában f. hó 23-án tartották meg az év végi zárvizsgát. Ezen ünnepélyre Tolnáról és Szekszárdról sokan felutaztak. Vizsga után fényes ebéd következett.

A korpótlék sorrendje. Az új törvényjavaslatban a tanítók korpótlékánál a következő sorrend van: I. korpótlék 200, II. kp. 200, III. kp. 100, IV. kp. 100, V. kp. 200, VI. kp. 200.

Korpótlék államsegély. **Mattioni** Jánosné szekszárdi állami óvónő részére I. év-ötödös pótlék segélyben 1907. febr. 1-től évi 100 korona utalványoztatott.

Óvoda bezáratása. A dóbröközi állami óvodát a gyermekek közt fellépett kanyaró járvány miatt bezárták.

GAZDASÁG.

Tehén és üszödiázás. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület f. évi junius hó 23-án (vasárnap), Hőgyészen, vásárral egybekötött tehén és üszödiázást rendez, kizárólag a „bonyhádi“ elnevezés alatt ismert tájfajta szarvasmarha részére. A díjazott állatok, mint tenyészanyag, 3 év letelte előtt a vármegye területéről el nem adhatók. A/ Tehenekért: I. Állami díj 1 darabnak á 140 kor. = 140 korona; II. Állami díj 4 darabnak á 100 korona = 400 korona; III. Állami díj 10 darabnak á 60 korona = 600 korona; IV. Gazdasági egyesületi díj 12 darabnak á 40 korona = 480 korona. B/ Üszödkért: I. Állami díj 1 darabnak á 140 korona = 140 korona; II. Állami díj 4 darabnak á 100

korona = 400 korona; III. Gazdasági egyesületi díj 8 darabnak á 60 korona = 480 korona; IV. Gazdasági egyesületi díj 12 darabnak á 40 korona = 480 korona. A gazdasági egyesület a pécsi kiállításon is bemutatja a nép kezén lévő szarvasmarha tenyészanyagot, mely célból a 10—12 darab-ból álló csoportot a hőgyézi díjazás alkalmával fogja egybeállítani.

Szerkesztői üzenetek.

N. P. Budapest. Sürgetés, ha goromba is, nem használ. Különben, amint látja felesleges is.

HIRDETÉSEK.

Tolnavármegyei gazdasági és hitelforgalmi vállalat

Szekszárd,

Virág-u. 479/B. sz. (Friedman-féle ház.)

Jelzálogkölcson 4—4 1/2% mellett

készpénzben folyósítat.

Személyhitelt kieszközöl állami, városi, megyei, vasúti és hajózási tisztviselőknek, katonatiszteknek, kereskedőknek, iparosoknak és nyugdíjasoknak rövid idő alatt.

Sorsjegyeket elad készpénzért és igen előnyös feltételek mellett részletfizetésre.

Osztálysorsjegyeket

elad és a nyereményeket rögtön kifizeti teljes titoktartás mellett.

Gazdasági gépek és motorok

eladása készpénzért és részletfizetésre.

A Foncière, Pesti Biztosító Intézet

szekszárdi főügynöksége, köt élet-, tűz-, baleset-, jég-, betörés- stb. biztosításokat igen előnyös feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk. Levélbeli megkeresésekhez csupán válaszbélyeg melléklendő. 1—10

217 szám.

1907 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX-ik t. cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a komáromi kir. törvényszéknek 1903 évi 5546 számú végzése következtében dr. Zvillinger Ferenc ügyvéd által képviselt, Balog László javára, De Sorgo Miksa és neje ellen 803 kor. 42 fill. s jár. erejéig 1903 évi július hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1220 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, szőnyegek, fali díszek, könyvek, edények, ezüst evő eszközök stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. bíróság 1906 évi V. II. 57/3 sz. végzése folytán 803 kor. 42 fill. tőkekövetelés, ennek 1903 évi május hó 15-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen a bíróság már megállapított költségek erejéig, Tolnán alperesek lakásánál leendő megtartására 1907 évi junius hó 1. napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX-ik t. cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX-ik t. cz. 102-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szekszárdon, 1907 évi május hó 16-án.

Mányoky,
kir. bir. végrehajtó.

Női kalapdivatterem

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szíves figyelmébe ajánlom most megérkezett legújabb párisi divatu tavaszi és nyári

női kalap-ujdonságaimat

a legegészségesebb kivitelben.

Különösen ajánlom csinoságuknál és olcsóságuknál fogva a raktáron lévő **gyermek és sport-kalapokat**, melyek minden versenyt felülmúlnak.

Gyermek-kalapok diszitve 3 koronától kezdve feljebb kaphatók.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!
Gyászkalapok és fátyolok nagy választékban.

Frának Jánosné
Szekszárd, Széchenyi-utca.

ELADÓ.

A selyemgyár utcában lévő Stann-féle

HÁZ,

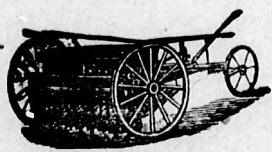
mely áll 5 utcza, 2 udvari szobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből, kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből eladó. — Továbbá egy jókarban lévő 4 1/2 PH

cséplőgép

szintén kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. — Értekezni lehet

HASPELL JÓZSEF

tulajdonosnál **Szekszárd.** 2-3

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete
SZEKSZÁRD.

Raktárt tart:

gazdasági gépekben,
borprés- és
szőlőzúzókban, 20-26

takaréktüzhelyekben.

Egy 4-es gőzcséplő garnitúra 1000 frt,
egy 2 ló erejű gőzmotor 300 frtért eladó.

Okleveles szülésznő,

ki a budapesti szülészeti klinikán nyert kiképzése óta 17 éve e téren a legnagyobb sikerrel működik, számos esetben orvosoknak műtéténél segédkezett, ajánkodik Szekszárd és vidéke hölgyközönségének pártfogásába. Tanácsot ad és segínyt nyújt szülés esetén. 1-12

Czím: **Bozán Sándorné Szekszárd, szárnyas-utca, Ditrich János (Falatin)-féle ház.**

Ház eladás.

Az Uj-utcában lévő 377. számú ház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, pincze és hozzátartozó mellékhelyiségekből, szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal. 1-3

Jó házikosztot

ad kihordásra és lakásán özv. **Hajdok Józsefné Béla-tér 1516,** a nagy templommal szemben.

Van szerencsém Szekszárd város és Tolnamegye érdemes közönségének tudtára adni, hogy helyben, **Széchenyi-u. 646. sz. Kunczer-féle házban**

fényképező- és festő-mütermet

nyitottam. — Steinheil objectiv-vel felszerelt gépeimmel a kis vizit felvételtől 40x50 cm. lemez nagyságig eszközök felvételt, továbbá nagyítást vagy kicsinyítést bármely fénykép után a kívánt nagyságig.

Alkalmas fénykép után **festek arc-képet** olaj- vagy vízfestékekkel és pastellel. — Kívánatra háznál is eszközök felvételt.

Szíves megrendelést kér
Szekszárd, 1907 május 10.

kiváló tisztelettel

Szabó József
fényképész, akad. festő.

2-2

Üzlet áthelyezés.

Üzletemet **május hó 15-én saját házamba,** a volt Goldberger-féle házba, a **Garay-téren levő volt Krammer-féle könyvkereskedés helyiségébe** helyezem át, s teljesen modernül rendezem be, gazdagon felszerelve ékszer, arany és ezüst tárgyakkal, hogy a legkényesebb ízléseket is kielégíthessem.

Schulz Gusztáv

ékszerész és órák 8-15

Szekszárdon.

2303 szám.

tkvi 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyónki kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mányoki Gyula és Ferencz Jánosné végrehajthatóknak, Tóth Péterné szül. Ács Anna végrehajtást szenvedő elleni 106 kor. 76 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék, a gyónki kir. járásbíró területén levő, Kisszékely községben fekvő, a kisszékelyi 99 stjkvben A. I. 2-24 sorsz. a foglalt 24-ed külteleknek Tóth Péterné szül. Ács Annát illető felerészére, vagyis 1/4-ed kültelekre 2092 koronában az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907 évi június hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor Kisszékely községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

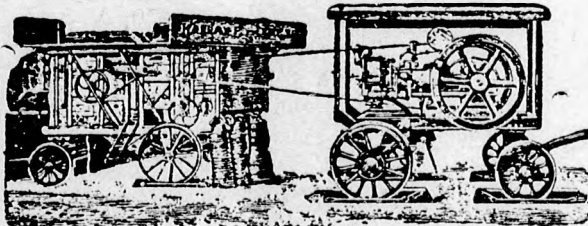
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX-ik t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri reudeflet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX-ik t.-cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyónkón, 1907 évi május hó 10-ik napján.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Dr. Kövágó.
kir. járásbíró.

A világ legjobb cséplőkészletei.
Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül szalmafedelesek házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetve!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb

motorcséplőkészleteit

valamint a leg-tökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeesken-dező készülékekkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 3-10

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék a pontos
ozimre ügyelni!

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ideális arcz eréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.
Az arcznak üde színt kölcsönöz és
azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS
szepítő, májfolt és mindennemű arc-
tisztítatlanság ellen.

Ára I korona.
Diana szappan 70 fillér.
Diana hölgybor I kor.
Kapható:
Szeghy Sándor gyógyszer-tá-
ban Szekszárdon. 16-52

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb
vételnél és viszontelárusítóknak kedvez-
mény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa,

száraz elsőrendű legjobb minőségű gyertyánfa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként
2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű
hasáb-, ugyancsak dorong-tűzifa jutányos
árban, saját telepemem, a vasuti indó-
házzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyancsak a szenet saját
kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 10-10

A **decsi hegyen** (aranydomb)
tiz katasztrális hold elsőrendű, kítettő
bort termő 5-5

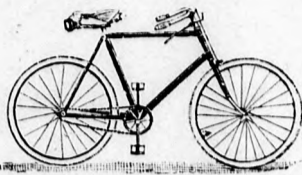
szőlőtelep

szép uri és vinczellér lakással, hatal-
mas pincze felszereléssel igen kedvező
feltételek mellett szabad kézből eladó.
Felvilágosítással szolgál: **Mikecz**
Endre Szekszárd, pénzügyigazgatóság.

Kiadó lakás.

A Széchenyi utcában, 1085-ös
hátszám alatt egy három szobás ud-
vari lakás kiadó. Értekezhetni: **Lapunk**
szerkesztőjénél.

A Styria- és

Demokrata-kerékpárok

az elsők között is elsők. Két évi jótállás.

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból és felszerelési tárgyakkól,
valamint a legjobb minőségű kerékpárgummikból nagy raktár.

Nagy javító-műhely. PUCH-motorkerékpárok.

Olesó árak. Árjegyzék ingyen. Még mielőtt kerékpárt, vagy alkatrészt
rendelne, ne mulassza el árjegyzékünket kérni.

Tolnamegye legnagyobb kerékpár és varrógép raktára.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép, kerékpár nagyraktára és javító műhelye

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

21-25

Ha köszvényben, reumában, ischias-
ban szenved,

vegyén egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és
derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdal-
makat és dagasztásokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlehető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb
használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor. 3 kis,
vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérment-
ve utánvétellel küldjük.

Manhold Kálmán Kula

Bácsmegeyének a Telecska magaslatán fekvő
jolanföldi szőlőoltvány és kertészeti bérle-
tén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon faj-
tisztán, sima és gyökeres szőlőoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma, körte, barack és kajszinfa 1, 2, 3
éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény,
a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen
sikerültek, semmiféle rovar nem pusztítja, minden
időjárásnak ellenálló. Kivánatra név- és árjegyzé-
ket készséggel küldök. Szíves megkereséseket kér:

Manhold Kálmán nagybérő.

Hajeltávolító! Hölgyek figyelmébe!

»Szomet« amerikai újítás az arcz bármely részén
és a karon a szőr-kiműveléseket könnyű kezeléssel pár
perc alatt gyökerestől eltávolítja biztos sikerrel. Hasz-
nálati utasítással díszítően küld 10 korona utánvétellel
magyarországi kizárólagos főraktárából **Soós Károly,**
Marosvásárhely.

Sikerült az Orsz. Postóköz. Áruház-
nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon
jó minőségű tartós férfiak szövetet egy esőbe jutott posz-
tgyárostól poton aron megvenni. Ez okból székely vidékre
utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő
3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú sűrű, barna
és drapp sevit szövetet. Sütéket vagy feketét 7 koronáért.
A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztal. ársban se
hiányoznak az eredeti „Styria“ kötőgép. Árjegyzék ingyen.
Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgép-gyár
magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész
Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Farsangra

és egyéb alkalmakra készítek tánczrendeket
olesó, közép és egész finom minőségben, min-
den színben. Együttal ajánlok zsinórokat,
paszomántokat, selyemgombolyagokat, könyv-
zsinórzatokat egész és félselyemben és pamut-
ban, minden fajtaban. Legelőkelőbb referen-
ciák. Megrendeléseket jutányosan és gyorsan
teljesítek.

Schwarcz Jakab paszománygyáros
Budapest VIII, Rombach-ut 3.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
Tarczal (Zemplénnegyede.)

1000 drb Gleditschia csemete 4
1000 „ 2 éves akác-csemete . . . . . 10 és 15
1000 „ 1 „ „ „ . . . . . 4-6 és 16
1000 „ vadalma csemete . . . . . 12 és 20
1000 „ vadkörte csemete . . . . . 14 és 25
Nagyvirágu kerti díszszegfű tövek 10 drb 1-20
2 éves bokorrózsák 10 drb 5 kor., 100 drb 35
2 „ hónapos rózsák, 10 drb 5 kor., 100 drb 35

Elsőrendű kerti magvak, virághagymák, dísz-
növények legolcsóbb árakon. — 160 oldalas
főárjegyzékünk kivánatra bérmentve.

Szőlőoltványok!

Hányok pültására: Két éves, száza 20 kor.
Telepítésre: Gyökeres szőlőoltvány, ezre 160 kor.,
sima 90 kor. Felsőltvány I, 200 kor., ez szépséghibá-
val 90 kor.

Mont R paria portalis alanyon, a legjobb és leg-
bőtermőbb bor- és csemegé fajokban. Hegyi bor leg-
olcsóbban. — Árjegyzék ingyen.

Szekely I. József, Gyöngyös.